

Sygn. akt VU 698/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o waloryzację renty

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 5 marca 2013 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 698/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. dokonał waloryzacji przysługującej wnioskodawcy J. B. renty wypadkowej od dnia 1 marca 2013 roku.

Od powyższej decyzji J. B. wniósł odwołanie w dniu 18 kwietnia 2013 roku. W uzasadnieniu wniósł o przywrócenie wskaźnika świadczenia do progu 75% i ponowne przeliczenie mu świadczenia w oparciu o ten wskaźnik.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. B., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 19 lipca 1980 roku wniosek o przyznanie renty wypadkowej.

Orzeczeniem z dnia 22 sierpnia 1980 roku Obwodowa Komisja Lekarska ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia zaliczyła wnioskodawcę do trzeciej grupy inwalidzkiej w związku z wypadkiem przy pracy.

Decyzją z dnia 3 października 1980r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał J. B. od dnia 2 sierpnia 1980r. rentę inwalidzką. Do ustalenia podstawy wymiaru renty, która wyniosła 7073,86zł. ZUS przyjął przeciętny miesięczny zarobek wnioskodawcy z jednego roku tj. od stycznia 1979r. do stycznia 1980r. Renta inwalidzka z tytułu trzeciej grupy inwalidzkiej wynosiła 65% podstawy wymiaru renty, czyli 4598zł.

(dowód: orzeczenie – k. 19 akt rentowych, decyzja – k. 31 akt rentowych)

Decyzją z dnia 19 maja 1983r. ZUS Oddział w S. dokonał rewaloryzacji renty inwalidzkiej z tytułu wypadku przy pracy mnożąc nowo ustaloną podstawę wymiaru renty (dotychczasowa podstawa wymiaru renty wraz ze zwiększeniami) w kwocie 11.184zł. przez wskaźnik 75% i ustalając jej wysokość na kwotę 8388zł..

(dowód: decyzja – k. 38 akt rentowych)

Decyzją z dnia 15 grudnia 1991r. ZUS Odział w T. dokonał rewaloryzacji renty wnioskodawcy. Organ rentowy wyliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty przez odniesienie do przeciętnych wynagrodzeń z okresu od stycznia 1979r. do stycznia 1980r. na 88,98% i ustalił nową zrewaloryzowaną podstawę wymiaru na kwotę 1.512.660zł. Organ rentowy do wyliczenia renty przyjął 6 lat okresów zatrudnienia . Rentę podwyższono do 60% podstawy wymiaru.

(dowód: decyzja – k. 57 akt rentowych)

Decyzją z dnia 10 grudnia 1994r. organ rentowy, na wniosek ubezpieczonego J. B., doliczył mu do stażu pracy okres zatrudnienia od 1 lipca 1981r. do 31 stycznia 1991r. Do ustalenia wysokości renty organ rentowy przyjął w związku z powyższym 15 lat i 9 miesięcy okresów składkowych czyli 189 miesięcy oraz 9 lat i 3 miesiące okresów uzupełniających. Rentę podwyższono do 60% podstawy wymiaru.

(dowód: decyzja – k.83 akt rentowych)

Decyzją z dnia 29 września 2009r. organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy okres zatrudnienia od 1 stycznia 2008r. do 31 sierpnia 2009r. W wyniku czego do ustalenia wysokości renty przyjęto 17 lat i 5 miesięcy okresów składkowych czyli 209 miesięcy oraz 7 lat i 7 miesięcy okresów uzupełniających. Wyliczone w ten sposób świadczenie było niższe od gwarantowanej podstawy wymiaru, dlatego nadal było wpłacane w gwarantowanej wysokości 60% podstawy wymiaru.

(dowód: decyzja – k. 132 akt rentowych)

Decyzją z dnia 12 lutego 2013r. organ rentowy przeliczył rentę wnioskodawcy przez doliczenie do stażu okresu ubezpieczenia od dnia 1 września 2009r. do dnia 21 stycznia 2013r. Do ustalenia wysokości renty przyjęto 19 lat i 9 miesięcy okresów składkowych czyli 237 miesięcy, 12 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 4 lata i 3 miesiące okresów uzupełniających. Po zmianie stażu renta wyniosła 1274,69zł. Wyliczone w ten sposób świadczenie było niższe od gwarantowanej podstawy wymiaru, dlatego nadal było wpłacane w gwarantowanej wysokości 60% podstawy wymiaru czyli w kwocie 1633,97zł..

(dowód: decyzja – k. 158 akt rentowych)

Wnioskodawca jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na stałe (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Decyzja waloryzacyjna, z którą wnioskodawca się nie zgadza, została wydana zgodnie z treścią art. 20 ust 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. nr 167, poz. 1322 ze zm.) cyt. dalej jako ustawa wypadkowa w zw. z art. 88 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.)

Renty z ubezpieczenia wypadkowego z mocy art. 20 ust 1 ustawy wypadkowej podlegają bowiem waloryzacji w terminach i na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS. Z tym zastrzeżeniem, że renta z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego nie może być niższa niż 120% kwoty najniższej odpowiedniej

renty ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z FUS. A nadto w myśl art. 18 ustawy wypadkowej renta z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego nie może być niższa niż:

- 80% podstawy jej wymiaru - dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy;

- 60% podstawy jej wymiaru - dla osoby częściowo niezdolnej do pracy;

Przepis art. 88 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca, która polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Podlega jej kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji. Waloryzacja jest przeprowadzana przez ZUS z urzędu i osoby zainteresowane nie muszą w tej sprawie składać żadnych wniosków.

Z powyższego wynika zatem, że obowiązujące zasady waloryzacji określone w wyżej powołanym przepisie art. 88, przewidują coroczną (od 1 marca), cenowo-płacową waloryzację automatyczną emerytur i rent przyznanych przed terminem waloryzacji. Polega ona na pomnożeniu kwoty świadczenia oraz jego podstawy wymiaru (w wysokości przysługującej w ostatnim dniu lutego roku przeprowadzenia waloryzacji) przez wskaźnik waloryzacji. Oznacza to tym samym, że wysokość zwaloryzowanego świadczenia będzie równa iloczynowi kwoty świadczenia oraz wskaźnika waloryzacji.

Wskaźnik waloryzacji ma charakter mieszany - odpowiada średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych (zdefiniowanemu w art. 89 ust. 2 w/w ustawy) w poprzednim roku kalendarzowym, zwiększonemu o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2013r. – jak wynika z Komunikatu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lutego 2013r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2013r. M.P. poz. 78) - wyniósł 104%.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy w sposób prawidłowy dokonał waloryzacji renty odwołującego mnożąc kwotę świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2013r. (956,12zł) przez wskaźnik waloryzacji (104%), co dało kwotę 994,26zł. Ponieważ renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy nie może być niższa niż 60% podstawy wymiaru tej renty (art. 18 ustawy wypadkowej), a ta po jej zwaloryzowaniu wskaźnikiem 104% od 1 marca 2013r. wynosi 2832,22zł. ($2723,29zł. \times 104\%$), organ rentowy podwyższył rentę wypadkową należną wnioskodawcy z kwoty 994,26zł. do kwoty 1699zł. ($60\% \times 2832,22zł.$).

Odwołujący nie kwestionował zresztą sposobu waloryzacji renty. Jego zarzuty stanowiły powielenie tych, jakie sformułował już wcześniej, odwołując się od wcześniejszych decyzji w kwestii wysokości świadczenia. Postępowanie w tamtych sprawach zostało prawomocnie zakończone. W niniejszej sprawie wnioskodawca po raz kolejny podnosi te same argumenty, które nie zostały podzielone przez organ rentowy ani Sąd. Skarżący nie może bowiem zaakceptować tego, że po zmianie przepisów jaka nastąpiła po wejściu w życie ustawy z 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o mianie niektórych ustaw (Dz. U z 1991r. nr 104, poz.450) tj. w dniu 15 listopada 1991r. podstawa wymiaru jego renty wynosi nie 75% jak poprzednio lecz 60% podstawy wymiaru.

Wnioskodawca jest w błędzie także co do tego, że wysokość renty wypadkowej nie zależy od wysokości zarobków przyjętych do podstawy wymiaru renty oraz stażu pracy. Jedynie prawo do renty z tytułu wypadku przy pracy nie zależy od stażu pracy. Nie dotyczy to natomiast wysokości renty wypadkowej. Na wysokość renty wypadkowej ma wpływ zarówno staż pracy jak i wysokość zarobków przyjętych do podstawy wymiaru renty, z tym że renta ta nie może być niższa odpowiednio dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy niż 80% podstawy jej wymiaru oraz 60% dla osoby częściowo niezdolnej do pracy. Również w poprzednio obowiązującym stanie prawnym podstawa wymiaru renty wnioskodawcy zależała od wysokości jego zarobków przyjętych do jej wyliczenia. Wnioskodawca zdaje się bowiem zapominać, że podstawa wymiaru jego renty została wyliczona w pierwszej decyzji przyznającej mu prawo do renty z zarobków osiągniętych przez niego w okresie od stycznia 1979r. do stycznia 1980r., a zatem wysokość jego renty

cały czas zależała od wysokości jego zarobków. Organ rentowy – wbrew zarzutom wnioskodawcy - zaliczył także mu do stażu pracy okres ponad 9 lat zatrudnienia decyzją z dnia 10 grudnia 1994r. Nie miało to jednak wpływu na wysokość renty wypadkowej wnioskodawcy, gdyż nadal renta gwarantowana ustawowo jest wyższa od tej wyliczonej na podstawie stażu pracy ubezpieczonego. Z tego zatem wynika, że staż pracy wnioskodawcy – wbrew temu co podnosi w odwołaniu – nie ma wpływu na wysokość otrzymywanej przez niego renty wypadkowej, gdyż wypłacana jest ona w wysokości ustawowo gwarantowanej. Jednocześnie należy podkreślić, że ustawodawca ma swobodę w kształtowaniu minimalnej wysokości renty wypadkowej. A zatem wnioskodawca nie może powoływać się na prawa nabyte i żądać wypłaty renty w wysokości 75% podstawy wymiaru renty, skoro po zmianie przepisów w 1991r. podstawa ta wynosi jedynie 60%.

Zaznaczyć należy, że odwołanie od niniejszej decyzji nie może być sposobem na podważanie innych, prawomocnych decyzji w zakresie podstawy wymiaru świadczenia, jak chce skarżący. W niniejszej sprawie Sąd nie badał żadnych innych okoliczności prócz tych wynikających z zakresu decyzji z dnia 5 marca 2013r., gdyż od tej decyzji zostało wniesione odwołanie. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy przez sąd wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 20.01.2010r. o sygn. II UZ 49/09, LEX 583831; postanowienie z dnia 18.03.2008r. sygn. II UZ 4/08, LEX 500079;). Przedmiotem niniejszej sprawy - jak to wynika z zakresu zaskarżonej decyzji - była jedynie wysokość świadczenia po waloryzacji.

Jeżeli zdaniem skarżącego istnieją dowody lub okoliczności, dotychczas nieznanie organowi rentowemu, które pozwoliłyby na podwyższenie świadczenia, odwołujący winien złożyć stosowny wniosek do organu rentowego.

Biorąc zatem pod uwagę, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że organ rentowy prawidłowo dokonał waloryzacji pobieranej przez wnioskodawcę renty wypadkowej, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.